

**WILLEM
WILMINK
PRIJS**

VOOR HET
BESTE KINDERLIED

**WILMINKTHEATER
MUZIEKCENTRUM**
ENSCHDE

LUISTERLES

Klas: Groepen 5, 6, 7 en 8.

WILLEMWILMINKPRIJS.NL

DOCENTENHANDLEIDING LUISTERLES

WILLEM WILMINK PRIJS, DE PRIJS VOOR HET BESTE KINDERLIED.

Beste docent,

Wat leuk dat je deze les hebt gedownload. Tijdens de les luister je aan de hand van opdrachten aandachtig naar de vier genomineerde liedjes van de *Willem Wilminkprijs*. Na het uitvoeren van deze les stem je op jouw favoriet en wie weet wordt jouw favoriet publiekswinnaar.

Opmerking: Deze les kan klassikaal worden uitgevoerd. Op deze manier behandel je de vier onderdelen: melodie, instrumenten, emotie en rijm klassikaal. Daarnaast kun je de les uitvoeren op een meer coöperatieve manier. Hierbij wordt de klas opgedeeld in vier groepen. Elke groep luistert naar één van de vier aspecten en kiest per groep een winnaar. Elke groep presenteert zijn winnaar aan de klas en brengt zijn stem uit.

Uitbreiding:

De liedjes *Niet voor jezelf* en *Een soort van* zijn gebruikt in afleveringen van het Klokhuis. Deze afleveringen kun je aan de les toevoegen:

Niet voor jezelf:

<https://www.hetklokhuis.nl/tv-uitzending/5043/de-gastarbeiders>

Een soort van:

<https://www.hetklokhuis.nl/tv-uitzending/4855/je-lijf-is-van-jou>

Een soort van is een liedje over seksueel grensoverschrijdend gedrag. Bij deze Klokhuisaflevering is bestaand lesmateriaal aanwezig om dit thema te behandelen in de klas:

<https://hetklokhuis.nl/dossier/161/je-lijf-is-van-jou/756/verantwoording>

Informatie luisterles:

Vakken: Muziek, Nederlands

Thema's: Klanktegenstellingen, melodie, instrumenten en rijm.

Duur: 60 minuten. Op te delen in vier keer 15 minuten.

Lesdoel: Aandachtig luisteren naar vier verschillende aspecten van muziek: melodie, instrumenten, emotie en rijm.

Vorbereiding:

- Lees de docentenhandleiding door.
- Print de werkbladen uit.
- Verdeel de leerlingen in de vier themagroepen: Melodie, instrumenten, emotie en rijm.
- Luister de liedjes via de volgende links:

Groente of fruit: <https://youtu.be/XvDX-3KU3PA>

Een soort van: <https://youtu.be/ABmxQwQJ024>

Niet voor jezelf: <https://youtu.be/XyDKQc3-FqE>

Pakken wat je pakken kan: <https://youtu.be/K41DbcmpXYc>

Links ter inspiratie:

Trailer Kindermuziekweek 2023:

<https://www.youtube.com/watch?v=MbsBreCmDf8>

Aftermovie *Willem Wilminkprijs* 2022:

<https://www.youtube.com/watch?v=YKazdxXlZQ>

Aftermovie *Kindermuziekweek* 2022:

<https://www.youtube.com/watch?v=HZaCzND89aU>

Inleiding:
5 minuten

Geef een korte uitleg over de kindermuziekweek en de prijs voor het beste kinderlied. Leg uit dat de kinderen een belangrijke jury zijn voor de publieksprijs.

Kern A:
Melodie
10 minuten

Uitleg:

Op het werkblad zie je een Rubrik. Deze Rubrik bestaat uit vijf klanktegenstellingen. Luister de liederen één voor één en vul per liedje de Rubrik in. Aan het eind kiest iedere leerling zijn favoriet door een top vier te maken. Op nummer één het meest favoriete lied en op nummer vier het minst favoriete lied. Vervolgens bespreken de leerlingen binnen de themagroep elkaars favorieten en komen tot één gezamenlijke winnaar. Deze presenteren zij aan de rest van de groep aan de hand van het bespreken van de Rubrik.

Korte toelichting Rubrik:

- Hard – zacht → klinkt de melodie hard of zacht?
- Kort – lang → Klinkt de melodie kort of lang?
- Hoog – laag → Klinkt de melodie hoog of laag?
- Snel – langzaam → Klinkt de melodie snel of langzaam?
- Vertraging – versnelling → Maakt de melodie een vertraging of versnelling? (groep 7 en 8)

Kern B:
Instrumenten
10 minuten

Uitleg: Idem Kern A.

Korte toelichting Rubrik:

- Veel – weinig → Klinken er veel of weinig instrumenten?
- Hard – zacht → Klinken de instrumenten hard of zacht?
- Kort – lang → Klinken de instrumenten kort of lang?
- Hoog – laag → Klinken de instrumenten hoog of laag?
- Snel – langzaam → Klinken de instrumenten snel of langzaam?
- Vertraging – versnelling → Maken de instrumenten vertragingen of versnellingen? (groep 7 en 8)

Kern C:
Emotie
10 minuten

Uitleg:

Op het werkblad zie je een emotiethermometer. Deze thermometer bestaat uit de vier emoties blij, boos, bang en verdriet. Luister de liederen één voor één en vul per lied de thermometer in. Aan het eind kiest elke leerling zijn favoriet door een top vier te maken. Op nummer één het meest favoriete lied en op nummer vier het minst favoriete lied. Vervolgens bespreken de leerlingen binnen de themagroep elkaars favorieten en komen tot één gezamenlijke winnaar. Deze presenteren zij aan de rest van de groep aan de hand van het bespreken van de Rubrik.

Toelichting thermometer:

- Klinkt het lied blij, boos, bang of verdrietig?
- Welke kleur past er bij deze emotie? Geel, rood, blauw of paars.

Kern D:
Rijm
10 minuten

Uitleg:

Op het werkblad zie je de vier liedteksten. De opdracht gaat als volgt:

- Stap 1: Print de teksten uit.
- Stap 2: Lees het gedicht hardop.
- Stap 3: Lees het gedicht nogmaals voor en kijk goed naar het einde van de zin. Wat valt je op aan de woorden?
- Stap 4: Omcirkel het rijmstukje in de woorden, die op elkaar rijmen.
- Stap 5: Schrijf de rijmwoorden onder elkaar op.

Aan het eind kiest iedere leerling zijn favoriet door een top vier te maken. Op nummer één het meest favoriete lied en op nummer vier het minst favoriete lied. Vervolgens bespreken de leerlingen binnen de themagroep elkaars favorieten en komen tot één gezamenlijke winnaar. Deze presenteren zij aan de rest van de groep aan de hand van het bespreken van de Rubrik.

Kern E:
Afsluiting
15 minuten

Uit elke themagroep vertelt één leerling wat ze hebben beoordeeld. Stel als docent vragen als:

Welk onderdeel was makkelijk?

Welk onderdeel was moeilijk?

Tot slot vertelt de leerling de favoriet van de themagroep.

Ga de vier themagroepen langs en kom tot één gezamenlijke winnaar. Ga vervolgens naar de website en stem op jouw favoriet!

<https://www.wilminktheater.nl/nl/pQ8JeHw/willem-wilminkprijs>

RUBRIK MELODIE

WERKBLAD 1

	Hard	Zacht
Lied 1		
Lied 2		
Lied 3		
Lied 4		
	Kort	Lang
Lied 1		
Lied 2		
Lied 3		
Lied 4		
	Hoog	Laag
Lied 1		
Lied 2		
Lied 3		
Lied 4		
	Snel	langzaam
Lied 1		
Lied 2		
Lied 3		
Lied 4		

RUBRIK INSTRUMENTEN

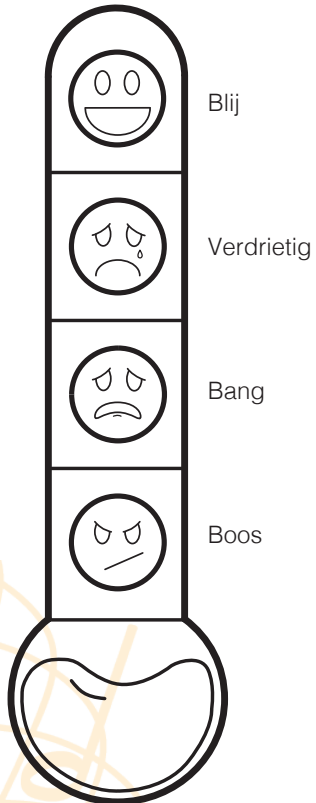
WERKBLAD 2

	Veel	Weinig
Lied 1		
Lied 2		
Lied 3		
Lied 4		
	Hard	Zacht
Lied 1		
Lied 2		
Lied 3		
Lied 4		
	Kort	Lang
Lied 1		
Lied 2		
Lied 3		
Lied 4		
	Hoog	Laag
Lied 1		
Lied 2		
Lied 3		
Lied 4		
	Snel	Langzaam
Lied 1		
Lied 2		
Lied 3		
Lied 4		
	Vertraging	Versnelling
Lied 1		
Lied 2		
Lied 3		
Lied 4		

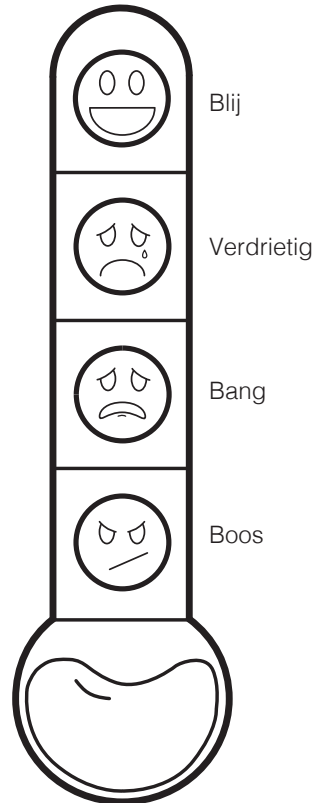
EMOTIETHERMOMETER

WERKBLAD 3

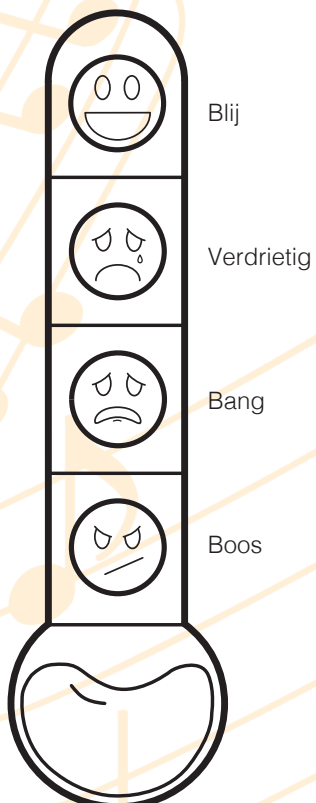
LIED 1

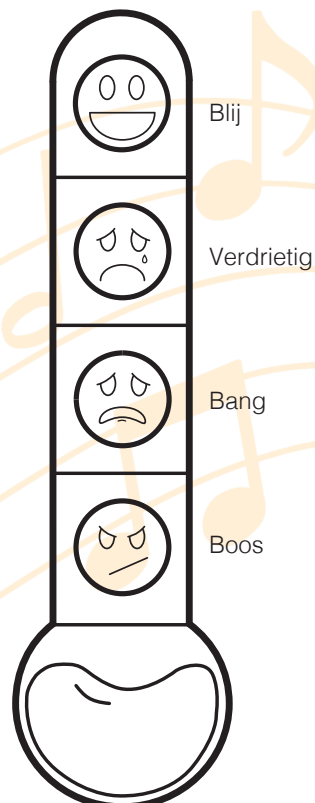
LIED 2

LIED 3

LIED 4

LIEDTEKST 1

EEN SOORT VAN

Ze hockeyt in C3
Ze lacht vaak net te hard
Ze hield haar spreekbeurt over Billie Eilish
Weken aan gewerkt

Ze hoopt dat geen van haar vriendinnen
iets vreemds aan haar merkt
Dat ze normaal is
Dat ze erbij hoort

Want als niemand het weet of aan haar ziet
Dan bestaat het
Een soort van
Niet

Ze houdt een dagboek bij
Daarin beschrijft ze trouw
Gedoe op school, het hockeykamp,
Wat ze het weekend deed

En dat hij stiekem naar haar kamer komt
En zij dan steeds niet weet
Of het normaal is
Of het erbij hoort

Voelt ze zijn handen op haar blote huid
Zet ze zichzelf
Een soort van
Uit

Als dit gewoon is, waarom doet hij dan
Als ze samen zijn zo anders tegen haar
Waarom zegt-ie: met niemand over praten
Waarom doet-ie dan een soort van lief
Maar voelt het naar

Ze hockeyt in C3
Ze lacht vaak net te hard
Ze wil niet dat het doorgaat, maar
Ze weet niet hoe het stopt

Ze hoopt dat iemand het ontdekt, per ongeluk
Iemand die ze wel vertrouwt
Die zegt: dit is niet
Zelfs niet een soort van
Jouw fout

LIEDTEKST 2

GROENTE OF FRUIT?

Wanneer is het groente, wanneer is het fruit?
't Is eigenlijk simpel, je bent er zo uit.
Fruit smaakt zoet, zoals de appel doet,
maar ook de paprika... oh, da's groente, nou goed...
Wanneer is het groente, wanneer is het fruit?
't Is eigenlijk simpel, je bent er zo uit.
Fruit groeit aan een boom, zoals deze peer,
en als een avocado... oh, nou klopt het niet meer.
Wanneer is het groente, wanneer is het fruit?
't Is eigenlijk simpel, je bent er zo uit.
Groente moet je koken, fruit eet je rauw,
en een komkommer... nou ehh...
Wanneer is het groente, wanneer is het fruit?
't Is eigenlijk simpel, je bent er zo uit.
Fruit is de eetbare vrucht van een plant,
maar dat kan soms toch nog steeds groente zijn
want
de tomaat en de courgette horen daar ook bij,
terwijl de aardbei officieel dan weer geen vrucht
blijkt te zijn...
Wanneer is het groente, wanneer is het fruit?
Allebei lekker, maar ik kom er niet uit.
Wanneer is het groente, wanneer is het fruit,
Als jij het weet, leg het maar uit!!?

LIEDTEKST 3

NIET VOOR JEZELF

Opa

Je hoorde bij die eerste groep
Die voor werk naar Holland kwam
Sparen voor een beter leven
Eerst twee jaar, toen nog twee jaar
Betonfabriek Zaandam
En ongepland voorgoed gebleven

Je zei: pluk waar er fruit hangt
En werk hard voor je dromen
Niet voor jezelf
Maar voor wie na jou komen

Dede

Het was zwaar, maar jij dacht steeds:
Waar ik werk, noem ik m'n thuis
Je vond ze aardig, Nederlanders
Bij heimwee las je stil de krant
In het koffiehuis
En droomde 's nachts van ergens anders

Van een tuin in het dorp
Waarvan je afscheid had genomen
Niet voor jezelf
Maar voor wie na jou komen

Omdat jij jezelf vergat
Kan ik nu aan mezelf denken
Omdat jij deed wat op je pad kwam
Kan ik elke kant op gaan
Je deed je best om hier te horen
Ik woon waar ik ben geboren
Dus waar komt dan mijn heimwee soms vandaan
Heimwee waarnaar...?

Lieve opa

Je hebt in je oude dorp
Nu een tuin van overvloed
Naast het huis waar je voor spaarde
Vraag ik daar bij de walnootboom
Wat ik met m'n leven moet
Zeg je: goed zorgen voor jouw stukje van de aarde

Pluk waar er fruit hangt
En plant nieuwe bomen
Niet voor jezelf
Maar voor wie na jou komen

LIEDTEKST 4

PAKKEN WAT JE PAKKEN KAN

EDNA

Toen ik nog een meisje was
Leerde ik al snel
Als jij niet pakt wat voor je ligt
Doet een ander dat wel
Mijn moeder was een harde vrouw
Mijn vader was een sul
Ik wist al snel: met sulligheid
Eindig je op nul

Liefde, trouw en eerlijkheid
Daarvan krijg ik dus jeuk
Maar uitgekookte slimmigheid
Vind ik ontzettend leuk
En zeg nou zelf: wie wil je zijn
De arme saaie held
Of de gehaaide, lepe slimmerik
Die scheel ziet van het geld

Pakken pakken pakken wat je pakken kan
Grijpen wat er maar te grijpen valt
Alles wat je hartje maar begeert kan in een wip van jou zijn

Pakken pakken pakken wat je pakken kan
Graaien is geen misdaad maar een sport
Eerlijk duurt te lang en daarvoor is dit gekke leven veel te kort

Gesprek tussen Edna en journalist (gesproken)

EDNA

Nu zie ik u wel denken zo van: deze vrouw is fout
Zo hard, zo naar en zo gemeen, zo harteloos en koud
Maar zelfs ook u bent slinks en sluw, al lijkt u sympathiek
Of u tuinman bent of schooljuffrouw, protestants of katholiek

Als u echt eerlijk zou zijn
Zong u ook dit refrein:

Pakken pakken pakken wat je pakken kan
Grijpen wat er maar te grijpen valt
Alles wat je hartje maar begeert kan in een wip van jou zijn

Pakken pakken pakken wat je pakken kan
Graaien is geen misdaad maar een sport
Eerlijk duurt te lang en daarvoor is dit gekke leven veel te kort

En als ik op een kwade dag voor mijn slimheid wordt gestraft
Verbannen! Achter slot en grendel! Praktisch afgeschaft!
Dan klinkt dwars door de tralies nog altijd mijn gezang
Liever kort en snood geleefd dan saai en braaf en lang..

Bent u ook een stuk verdriet
Zing dan met mij dit lied
Allemaal!

Pakken pakken pakken wat je pakken kan
Grijpen wat er maar te grijpen valt (4x)
En zoek het uit als het je niet bevalt